RÅDETS GENOMFÖRANDEBESLUT (EU) 2021/1781

av den 7 oktober 2021

om tillfälligt upphävande av vissa bestämmelser i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 810/2009 med avseende på Gambia

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 810/2009 av den 13 juli 2009 om införande av en gemenskapskodex om viseringar (viseringskodex) ([1]), särskilt artikel 25a.5 a,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och

av följande skäl:

(1) I slutet av februari 2019 beslutade Gambias myndigheter ensidigt att införa ett moratorium för alla insatser för påtvingat återvändande, vilket hindrade faktiska återvändanden under större delen av 2019. Sedan moratoriet upphävdes i januari 2020 har medlemsstaterna upprepade gånger fått erfara att Gambia hindrat organisationen och genomförandet av återvändandeinsatser. En skiftande grad av samarbete från Gambias sida har också haft en hämmande effekt på samtliga faser i återvändandeprocessen, inbegripet vid tillämpningen av befintlig god praxis och andra operativa arrangemang som tidigare överenskommits mellan unionen och Gambia. Den 6 april 2021 meddelade Gambias myndigheter att landet tills vidare inte var i stånd att ta emot återvändande personer, och i juni 2021 bekräftade de att det finns ”ett moratorium för påtvingat eller annat återvändande till efter valet i december”.

(2) Kommissionen har sedan 2019 vidtagit åtgärder för att förbättra Gambias grad av samarbete när det gäller återtagande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i medlemsstaterna. Dessa åtgärder har bestått i ett flertal möten med Gambias myndigheter på både teknisk och politisk nivå för att hitta ömsesidigt godtagbara lösningar, och för att komma överens om ytterligare stödprojekt till förmån för Gambia. Parallellt har diskussioner på hög nivå ägt rum mellan kommissionen och Gambia. Frågor som rör återtagande har också tagits upp med Gambia i andra möten som anordnats av utrikestjänsten.

(3) Med tanke på de åtgärder som kommissionen hittills har vidtagit för att förbättra Gambias grad av samarbete och unionens allmänna förbindelser med Gambia, anses Gambias samarbete med unionen i frågor som rör återtagande inte tillräckligt, och åtgärder från unionen är därför nödvändiga.

(4) Tillämpningen av vissa bestämmelser i förordning (EG) nr 810/2009 bör därför tillfälligt upphävas för gambiska medborgare som omfattas av viseringskravet enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1806 ([2]). Detta borde uppmuntra Gambias myndigheter att vidta nödvändiga åtgärder för att förbättra samarbetet i frågor som rör återtagande.

(5) De tillfälligt upphävda bestämmelserna är de som anges i artikel 25a.5 a i viseringskodexen: tillfälligt upphävande av möjligheten till undantag från kraven på de styrkande handlingar som ska lämnas in av viseringssökande enligt artikel 14.6, tillfälligt upphävande av den allmänna handläggningstid på 15 kalenderdagar som avses i artikel 23.1 (vilket följaktligen också utesluter tillämpning av regeln om förlängning av denna period upp till högst 45 dagar i enskilda fall), tillfälligt upphävande av utfärdandet av viseringar för flera inresor i enlighet med artikel 24.2 och 24.2c samt tillfälligt upphävande av det frivilliga undantaget från viseringsavgifter för innehavare av diplomatpass och tjänstepass i enlighet med artikel 16.5 b.

([1]) EUT L 243, 15.9.2009, s. 1.

([2]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1806 av den 14 november 2018 om fastställande av förteckningen över tredjeländer vars medborgare är skyldiga att inneha visering när de passerar de yttre gränserna och av förteckningen över de tredjeländer vars medborgare är undantagna från detta krav (EUT L 303, 28.11.2018, s. 39).

(6) Enligt artikel 21.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) ska varje unionsmedborgare ha rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier, om inte annat följer av de begränsningar och villkor som föreskrivs i fördragen och i bestämmelser som antas för att ge verkan åt dessa. Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/38/EG ([3]) ger verkan åt dessa begränsningar och villkor. Detta beslut påverkar inte tillämpningen av det direktivet, som utvidgar rätten till fri rörlighet till att omfatta familjemedlemmar, oavsett medborgarskap, när de följer med eller ansluter sig till unionsmedborgaren. Detta beslut är således inte tillämpligt på familjemedlemmar till en unionsmedborgare vilka omfattas av direktiv 2004/38/EG eller på familjemedlemmar till en tredjelandsmedborgare vilka i enlighet med ett avtal mellan unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och ett tredjeland, å andra sidan, åtnjuter fri rörlighet som är likvärdig med unionsmedborgarnas.

(7) De åtgärder som föreskrivs i detta beslut bör inte påverka medlemsstaternas skyldigheter enligt internationell rätt i egenskap av värdländer för internationella mellanstatliga organisationer eller för internationella konferenser sammankallade av internationella mellanstatliga organisationer för vilka en medlemsstat är värdland. Det tillfälliga upphävandet bör därför inte tillämpas på gambiska medborgare som ansöker om visering i den mån det är nödvändigt för att medlemsstaterna ska kunna fullgöra sina skyldigheter som värdländer för sådana organisationer eller konferenser.

(8) I enlighet med artiklarna 1 och 2 i protokoll nr 22 om Danmarks ställning, fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, deltar Danmark inte i antagandet av detta beslut, som inte är bindande för eller tillämpligt på Danmark. Eftersom detta beslut är en utveckling av Schengenregelverket, ska Danmark, i enlighet med artikel 4 i det protokollet, inom sex månader efter det att rådet har beslutat om detta beslut, besluta huruvida landet ska genomföra det i sin nationella lagstiftning.

(9) Detta beslut utgör en utveckling av de bestämmelser i Schengenregelverket i vilka Irland inte deltar i enlighet med rådets beslut 2002/192/EG ([4]). Irland deltar därför inte i antagandet av detta beslut, som inte är bindande för eller tillämpligt på Irland.

(10) När det gäller Island och Norge utgör detta beslut, i enlighet med avtalet mellan Europeiska unionens råd och Republiken Island och Konungariket Norge om dessa staters associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket, en utveckling av de bestämmelser i Schengenregelverket ([5]) som omfattas av det område som avses i artikel 1 B i rådets beslut 1999/437/EG ([6]).

(11) När det gäller Schweiz utgör detta beslut, i enlighet med avtalet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om Schweiziska edsförbundets associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket, en utveckling av de bestämmelser i Schengenregelverket ([7]) som omfattas av det område som avses i artikel 1 B i beslut 1999/437/EG jämförd med artikel 3 i rådets beslut 2008/146/EG ([8]).

([3]) Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/38/EG av den 29 april 2004 om unionsmedborgares och deras familjemedlemmars rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier och om ändring av förordning (EEG) nr 1612/68 och om upphävande av direktiven 64/221/EEG, 68/360/EEG, 72/194/EEG, 73/148/EEG, 75/34/EEG, 75/35/EEG, 90/364/EEG, 90/365/EEG och 93/96/EEG (EUT L 158, 30.4.2004, s. 77).

([4]) Rådets beslut 2002/192/EG av den 28 februari 2002 om Irlands begäran om att få delta i vissa bestämmelser i Schengenregelverket (EGT L 64, 7.3.2002, s. 20).

([5]) EGT L 176, 10.7.1999, s. 36.

([6]) Rådets beslut 1999/437/EG av den 17 maj 1999 om vissa tillämpningsföreskrifter för det avtal som har ingåtts mellan Europeiska unionens råd och Republiken Island och Konungariket Norge om dessa båda staters associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket (EGT L 176, 10.7.1999, s. 31).

([7]) EUT L 53, 27.2.2008, s. 52.

([8]) Rådets beslut 2008/146/EG av den 28 januari 2008 om ingående på Europeiska gemenskapens vägnar av avtalet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om Schweiziska edsförbundets associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket (EUT L 53, 27.2.2008, s. 1).

(12) När det gäller Liechtenstein utgör detta beslut, i enlighet med protokollet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen, Schweiziska edsförbundet och Furstendömet Liechtenstein om Furstendömet Liechtensteins anslutning till avtalet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om Schweiziska edsförbundets associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket ([9]), en utveckling av de bestämmelser i Schengenregelverket som omfattas av det område som avses i artikel 1 B i beslut 1999/437/EG jämförd med artikel 3 i rådets beslut 2011/350/EU ([10]).

(13) Detta beslut utgör en akt som utvecklar Schengenregelverket eller som på annat sätt har samband med detta i den mening som avses i artikel 3.2 i 2003 års anslutningsakt, artikel 4.2 i 2005 års anslutningsakt och artikel 4.2 i 2011 års anslutningsakt.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Tillämpningsområde

1. Detta beslut är tillämpligt på gambiska medborgare som omfattas av viseringskravet enligt förordning (EU) 2018/1806.

2. Det är inte tillämpligt på gambiska medborgare som är undantagna från viseringskravet enligt artikel 4 eller 6 i förordning (EU) 2018/1806.

3. Detta beslut är inte tillämpligt på gambiska medborgare som ansöker om visering och som är familjemedlemmar till en unionsmedborgare som omfattas av direktiv 2004/38/EG eller familjemedlemmar till en tredjelandsmedborgare som i enlighet med ett avtal mellan unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och ett tredjeland, å andra sidan, åtnjuter fri rörlighet som är likvärdig med unionsmedborgarnas.

4. Detta beslut ska inte påverka de fall då en medlemsstat är bunden av en skyldighet enligt internationell rätt, närmare bestämt

a) i egenskap av värdland för en internationell mellanstatlig organisation,

b) i egenskap av värdland för en internationell konferens sammankallad av eller under överinseende av Förenta nationerna eller av andra internationella mellanstatliga organisationer för vilka en medlemsstat är värdland,

c) enligt en multilateral överenskommelse som ger privilegier och immunitet, eller

d) enligt 1929 års konkordat (Lateranfördraget) som ingåtts av Heliga stolen (Vatikanstaten) och Italien, i dess senaste lydelse.

Artikel 2

Tillfälligt upphävande av tillämpningen av vissa bestämmelser i förordning (EG) nr 810/2009

Tillämpningen av följande bestämmelser i förordning (EG) nr 810/2009 ska tillfälligt upphävas:

a) Artikel 14.6.

b) Artikel 16.5 b.

([9]) EUT L 160, 18.6.2011, s. 21.

([10]) Rådets beslut 2011/350/EU av den 7 mars 2011 om ingående på Europeiska unionens vägnar av protokollet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen, Schweiziska edsförbundet och Furstendömet Liechtenstein om Furstendömet Liechtensteins anslutning till avtalet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om Schweiziska edsförbundets associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket, om avskaffande av kontroller vid de inre gränserna och om personers rörlighet (EUT L 160, 18.6.2011, s. 19).

c) Artikel 23.1.

d) Artikel 24.2 och 24.2c.

Artikel 3

Adressater

Detta beslut riktar sig till Konungariket Belgien, Republiken Bulgarien, Republiken Tjeckien, Förbundsrepubliken Tyskland, Republiken Estland, Republiken Grekland, Konungariket Spanien, Republiken Frankrike, Republiken Kroatien, Republiken Italien, Republiken Cypern, Republiken Lettland, Republiken Litauen, Storhertigdömet Luxemburg, Ungern, Republiken Malta, Konungariket Nederländerna, Republiken Österrike, Republiken Polen, Republiken Portugal, Rumänien, Republiken Slovenien, Republiken Slovakien, Republiken Finland och Konungariket Sverige.

Utfärdat i Luxemburg den 7 oktober 2021.

På rådets vägnar
M. DIKAUČIČ
Ordförande